

Література:

1. UNIDOS. Університетське соціальне дослідження. Факультет соціології. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2024. URL: <http://unidos.univ.kiev.ua/>
2. Sydorov M., Salnikova S. SERVQUAL Model in HEI Monitoring Survey as a Part of Quality Assurance Policy. *Advances in Economics, Business and Management Research*. 2021. Vol. 170. P. 204-209. DOI: 10.2991/aebmr.k.210320.036
3. Москотіна Р., Сидоров М. Модифікований SERVPERF: аналіз пунктів методики. *Соціологічні студії*. 2022. № 1(20). С. 25–31. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2022-01-25-31>
4. Сидоров М. Використання систем комп'ютерного анкетування в Інтернеті. *Соціальні технології*. 2009. № 43. С. 164–175.
5. Сальнікова С. Вибірка у соціологічному дослідженні. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 252 с.
6. Dembitskyi S. Surveys in Ukraine in the Context of the Russian Full-Scale Invasion: Organizational Problems and Methodological Challenges. *Ukrainian Analytical Digest*. 2024. 6. P. 13-14. DOI: 10.3929/ethz-b-000675216

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-427-9-30>

СТАБІЛЬНІСТЬ ТА РОЗВИТОК У НАУКОВО-ОСВІТНІЙ СФЕРІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Сісецький А. П.

кандидат медичних наук,

асистент кафедри внутрішньої медицини № 3

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

Високий рівень національного наукового потенціалу в умовах війни потребує забезпечення психологічної стабільності, збереження і посилення креативності вчених. Активний творчий процес неможливий без глибокої самоідентифікації та зменшення психоемоційної напруги, яка порушує стабільність особистості та ускладнює її розвиток. Неодмінна умова цього – структурування внутрішнього психологічного простору.

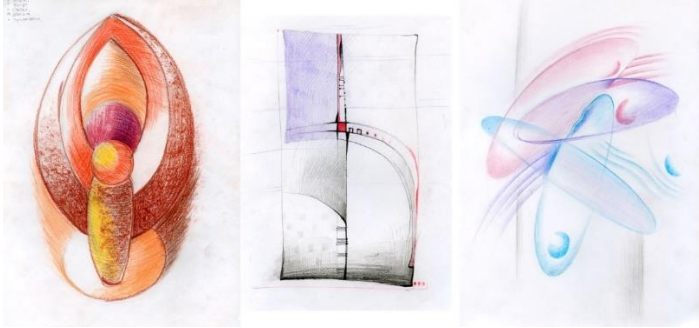
З цією ціллю розроблена *методика голографічного моделювання*. У процесі внутрішнього “руху” від невизначних відчуттів до чіткого

сприйняття власного стану важливим є фокусування на конкретних елементах нашої чуттєвої сфери – образах наших станів. Репродукування образів – постійна актуальна потреба. Для структурування внутрішнього психологічного простору з цілло психологічної декомпресії та продуктивного динамічного розвитку застосовується об'єднаний або *інтегративний образ (ІО) внутрішнього стану*. Разом з тим об'ємне або голографічне мислення важливе у нових технологіях візуалізації, зокрема із застосуванням штучного інтелекту.

Інтегративний образ – миттєвий «зріз» внутрішнього психологічного простору, що утворюється у внутрішньому полі зору при з'єднанні образів кольору (ахроматично) – зоровий аналізатор, звуку – слуховий, запаху – нюховий, смаку – смаковий, дотику – тактильний та руху – пропріоцептивний (суглобово-м'язевий) аналізатори. Створений внутрішній ІО трансформується у зовнішній ІО при візуалізації його в графічній композиції чи кінестетично. При цьому осмислюється власний стан і зменшується психоемоційна напруга, особливо при кризових станах, соматоформних розладах.

Методика складається з трьох рівнів, які підрозділяються на етапи. *I рівень*. 1. У внутрішньому полі зору по черзі зліва направо переглядаються базові геометричні фігури – крапка, пряма лінія, трикутник, квадрат, круг, сприйняття яких характеризується високою нейрофізіологічною активністю. Базові геометричні фігури – елементи архетипного моделювання та психофізіологічної регуляції власного стану. Обирається оптимальна фігура. 2. У внутрішньому полі зору від центру до периферії розглядаються основні спектральні кольори і обирається оптимальний. 3. З'єднуються і розглядаються обрані фігура та колір. 4. Кольорова фігура розгортається в об'ємі – об'ємна голограма. 5. Об'ємна голограма візуалізується графічно та кінестетично. 6. По-етапно уявляються та з'єднуються з розгорткою в об'ємі модифікована (похідна від оптимальної базової геометричної) фігура та нюансований (похідний від оптимального) колір з візуалізацією об'ємної голограми графічно та кінестетично.

II рівень. Власне створення ІО. 1. Послідовно уявляються і створюються графічні еквіваленти образів оптимального кольору (ахроматично), звуку, запаху, смаку, дотику та руху. 2. Усі образи з'єднуються в один – ІО. 3. Створений ІО уявно розташовується в агресивному та комфортному зовнішніх середовищах з а- та хроматичним графічним та кінестетичним відображенням його модифікацій у них та самого процесу трансформації.

III рівень. 1. Уявне дистанціювання ІО з а- та хроматичним відображенням етапів процесу його трансформації. 2. Уявне дистанціювання ІО у ближнє та віддалене майбутнє з а- та хроматичним графічним та кінестетичним відображенням етапів процесу його трансформації. При цьому відбувається поступова трансформація образів на основі створених, що інтенсивніші по відчуттям від початкових. Подальша робота відбувається саме з ними або ж із попередньо створеними, якщо на якомусь етапі вони починали сприйматись більш активними і позитивними.

Особливо важлива графічна та кінестетична розгортка створених на всіх рівнях ІО. При цьому не тільки уточнюється реальність його існування, але й постійно віднаходяться шляхи власного бачення свого стану та реальності. В нових технологіях також використовуються віртуальні структури, в яких дематеріалізація форми при переході у знакову інформаційну систему призводить спочатку до її схематизації,

спрощення та жорсткості, а потім в процесі контрольованої корекції – до графічного та кінестетичного відтворення у зовнішній реальності.

У середовищі з певним просторовим вирішенням можливе моделювання особистісних особливостей, способу сприйняття дійсності, стилю життя, тобто власного життєвого шляху. Подібним чином впливає власний ІО. При створенні ІО структурується внутрішній психологічний простір і активізується життєвий потенціал. Потрібний час, щоб звикнути до образів, візуалізувати їх і таким чином усвідомити свій стан, своє Я і продуктивно скорегувати його, зменшуючи рівень психоемоційної напруги, яка раніше не сприймалась як і внутрішні, зовнішні проблеми та їх поєднання.

Завдяки ІО, що відображає реальний теперішній стан та при розвитку – майбутній, досягаються закономірності нашого життя, виявляються життєві резерви, що дозволяє коригувати власний стан, стимулювати розвиток і створювати життєву перспективу. ІО – динамічний образ самого себе – дозволяє визначати свій внутрішній стан шляхом активної уяви і візуалізації, зміцнювати і збагачувати наші емоційні ресурси та комунікативні можливості, тренувати здатність до мобілізації життєвого досвіду, розвивати саморегуляцію, зменшувати психоемоційну напругу та оптимізувати життєві стратегії в екстремальних умовах.

Голографічне моделювання з використанням ІО також важлива складова нових реабілітаційних методів образно-асоціативної корекції, ландшафтної образної кінезіотерапії та антистресової програми, створених для профілактики та корекції захворювань серцево-судинної системи, тривожно-депресивних розладів, зокрема у працівників науково-освітньої сфери.

Література:

1. Kris E. Psychoanalytic Explorations of Art. London: Allen and Unwin. 1953. P. 262.
2. Rieland R. 7 Ways Technology is Changing How Art is Made, August 27, 2014, Режим доступу: <http://www.smithsonianmag.com/arts-culture/7-ways-technology-is-changing-how-art-is-made-180952472/>
3. Ball B. Moments of Change in the Art Therapy Process. American Art Therapy Association Annual Conference, St. Louis, Missouri. 2000.
4. Schaverien J. The Revealing Image: Analytical Art Psychotherapy in Theory and in Practice. London&New York: Routledge. 1992.
5. Сісецький А.П. Інтегративний образ у структуруванні внутрішнього простору творчої особистості . Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. НАОМА. Київ. 2006. С. 79–82.
6. Costa P., McCrae R. Neuroticism, somatic complaints and disease: is the bark worse than the bite? Journal of Personality 55. 1987. 299–316.
7. Riedel M. Freiheit und Verantwortung. Zwei Grundbegriffe der kommunikativen Ethik // Prinzip der Freiheit: (Eine Auseinandersetzung um Chancen und Grenzen transzendentalphilosophischen Dankens). – Freiburg; Munchen: Karl Alber, 1979.– S. 201–222; 225–228.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-427-9-31>

СИНЕРГІЯ М'ЯКИХ І ЖОРСТКИХ НАВИЧОК У ПІДГОТОВЦІ АСПІРАНТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сторожук О. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Зярянюк О. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

Підготовка аспірантів є важливим завданням формування нового покоління науковців в Україні. Висококваліфіковані фахівці мають стати рушійною силою у економічному відновленні та довгостроковій